

istòria

.....

La Casa de la Vila: els dirigents de la vida municipal, 1936-39.

J.J.Carrion i Cubells

En aquest article pretenem únicament enumerar aquelles persones que ocuparen algun càrrec en el nostre ajuntament des del juliol de 1936 fins les darreries de l'any 1938. Per això hem establert una relació cronològica mitjançant la informació extreta dels Llibres d'Actes⁽¹⁾.

En la sessió celebrada el dia 22 de juliol de 1936, a les onze del matí, s'acordà la configuració del consistori següent:

Alcalde-president: Ramon Nuet Hortonedà
Alcalde 2on.: Josep Ferré Mestre
Alcalde 3er.: Josep Vidal Serret
Alcalde 4art.: Salvador Solanas Martí
Conseller 1er.: Isidre Ferraté Munté
Conseller 2on.: Josep Capdevila Muñoz
Conseller 3er.: Josep Caparó Coll
Conseller 4art.: Josep Anguera Cabré
Conseller 5è.: Francesc Llauradó Guinjoan
Conseller 6è.: Josep Sentís Nadal
Conseller 7è.: Paulí Mestre Guinjoan
Conseller 8è.: Enric Muntané Barrera

Format el Consell, dos dies després, a les deu de la nit, en una nova reunió es creen les diferents comissions de treball:

Hisenda: Josep Vidal Serret, Francesc Llauradó Guinjoan i Paulí Mestre Guinjoan.

Governació: Josep Caparó Coll i Salvador Solanas Martí.

Foment: Paulí Mestre Guinjoan, Enric Muntané Barrera i Isidre Ferraté Munté.

Beneficència: Josep Sentís Nadal, Josep Anguera Cabré i Josep Capdevila Muñoz.

Bagatges i allotjaments: Josep Ferré Mestre, Josep Vidal Serret i Isidre Ferraté Munté.

Abast: Josep Ferré Mestre, Josep Caparó Coll i Josep Sentís Nadal.

verses comissions, la primera mesura que adoptà el nou consistori fou la destitució de tots els empleats municipals.

El setembre es produiran les primeres tibantors (que aniran lligades als diferents ajuntaments durant tot aquest període) donat l'existència de dues «entitats» paral·leles que pretenien la direcció de la vida municipal. A la reunió de l'Ajuntament del dia 26 es llegeix un escrit provinent del Comitè de Milícies Antifeixistes de la vila que diu: «...reunint el Comitè de Milícies Antifeixistes es parlamentà sobre la incompatibilitat, l'obra inafectiva i la inutilitat de l'Ajuntament del poble de Riudoms, fa que havent-hi un Comitè legalment constituït el qual està directament encarregat, d'acord amb les disposicions revolucionàries del moment, a vetllar per l'administració local i l'ordre revolucionari, no precisa d'un Ajuntament... aquest Comitè en plens poders i per unanimitat acorda la destitució total irrevocable de l'Ajuntament de Riudoms...».

El mateix dia «...són presentades les actes de les reunions celebrades pels partits polítics i organitzacions sindicals de la vila.. i són designats els consellers...»:

SINDICAT OFICIS VARIS C.N.T. (Secció Rabassaires): Bonaventura Junivart Pedrol. Agricultor.

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA: Enric Muntané Barrera. Defensa i Assistència Social. Paulí Mestre Guinjoan. Justícia.

SINDICAT OFICIS VARIS C.N.T.: Tomàs Domingo Giol. Alcalde-President. Treball. Joan Domingo Casas. Conrad Gispert Sendrós. Ensenyament.

ACCIÓ CATALANA REPUBLICANA:

Isidre Pitarch Peñasco. Escorxador.

P.O.U.M.: Ramon Nuet Hortonedá. Econo-
mia.

AGRUPACIÓ MUNICIPAL ESQUERRA
REPUBLICANA DE CATALUNYA: An-
toni Cros Agramunt. Allotjament i Bagat-
ges. Francesc Llauredó Guinjoan. 3er. Presi-
dent. Salvador Solanas Martí. 2on. Presi-
dent.

El 17 de desembre el P.S.U.C. substi-
tueix un conseller, entra Llorenç Molons
Gispert. El 4 de febrer de 1937 dimiteix per
motius de salut (una gastritis crònica) l'únic
representant d'Acció Catalana Republicana,
Isidre Pitarch Peñasco. Aquest mes és deixen
sentir a la nostra vila els problemes entre
partits polítics existents a d'altres indrets de
Catalunya, per bé que ací hom volgués de-
mostrar el contrari quan es digué al «...ca-
marada Gutiérrez de la Junta de Seguretat de
Tarragona que visità la vila que no hi havia
cap problema entre els partits del Consell...»
Pocs dies després el conseller del P.O.U.M.,
Ramon Nuet Hortonedá, preguntà a la resta
del Consell si el creien «servidor del feixis-
me», davant la campanya que es realitzava
contra el seu partit. La resposta fou negati-
va.

El mes de març s'inicia l'allau de dimis-
sions. El dia 9 l'alcalde-president diu que li
ha estat anunciada des de Barcelona la dimis-
sió del conseller Bonaventura Junivart
(C.N.T. Unió Rabassaires), la corporació

acordà no prendre en consideració l'esmen-
tat anunci.

El 19 de juny, després dels fets de maig,
continuen les renúncies als càrrecs:

a) un escrit de l'11 de juny del Partit So-
cialista Unificat anuncia la dimissió dels seus
dos consellers: Enric Muntané Barrera i
Llorenç Molons Gispert; per als altres con-
sellers «...sense fonamentar la dimissió...».

b) escrit del dia 15 del mateix mes, co-
municant la dimissió dels consellers repre-
sentants d'E.R.C.: Salvador Solanas Martí,
Francesc Llauredó Bertrán i Antoni Cros
Agramunt per «...no estar conformes amb la
constitució del municipi...».

Els consellers que continuaven en llur
càrrec decidiren donar un vot de confiança al
President per a que intentés resoldre la crisi.

Així ho féu, el 30 de juny en una sessió
pública extraordinària es reconstituí el Con-
sell Municipal que es configurarà de la següent
manera:

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE
CATALUNYA: Josep Sentís Nadal. Tre-
ball, Obres Públiques, Assistència social.
Governació.

Antoni Mas Ventura. (X). Alcalde 2on.
Abast. Governació.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATA-
LUNYA: Salvador Solanas Martí. Alcalde
4art. Governació. Agricultura.

Josep Torrell Marsiñach. (X). Alcalde-

La Hispano Riudomense

Tots els dies festius viatge a les Ermites de Santa Marina (Prat-
dip) i Nostra Dona de la Roca (Montrouig).

Sortida de Reus a les	8'45 del matí.
» » Santa Marina a les	6'30 tarda.
» » Pratdip a les	7' — »
» » Montrouig a les	7'45 »

Arribada a Reus a les 8'15 del vespre.

PREUS: Bitllets d'anada i tornada de Reus a Santa Marina de
Pratdip a 5'25 i de Reus a Montrouig a 3'50 pessetes.

Sortida de Reus: Plaça de Prim (Bar Prim).

*Publicitat d'una
empresa de
transports que
tenia el garatge
al Portal, de
Riudoms,
aparegut al
Diario de Reus
al febrer de
1936.*

President. Finances.

Josep Escola Vidal. (X). Foment. Economia i Caixa.

ACCIÓ CATALANA: Domènec Montserrat Mas. (X). Alcalde 3er. Cultura i serveis públics. Foment i Finances.

UNIÓ RABASSAIRES: Bonaventura Junivart Pedrol. Foment.

C.N.T.: Tomàs Domingo Giol. Governació. Joan Domingo Casas. Finances.

Conrad Gispert Sendrós. Foment.

La «normalitat» es perllongarà fins el novembre. El dia 4 el P.S.U.C. notifica l'abandó dels càrrecs per part d'Antoni Mas Ventura, per bé que continuaria com a conseller. El dia 18 la Unió de Rabassaires fa saber la dimissió del seu representant Bonaventura Junivart Pedrol. El mes següent, el dia 9, un escrit del Sindicat d'Oficis Varis C.N.T. comunica la renúncia dels seus consellers per no estar d'acord amb l'actuació del Consell.

Totes aquestes dimissions són acceptades, el President roman encarregat de cercar una solució a tota aquesta problemàtica.

Dies més tard s'informà a la Direcció General d'Administració Local de Catalunya i a la Comissaria Delegada de la Generalitat a Tarragona d'aquesta nova crisi municipal i de la permanència en el Consell de quatre consellers:

- Josep Torrell Marsiñach. E.R.C. Alcalde.
- Salvador Solanas Martí. E.R.C.
- Josep Escola Vidal. E.R.C.
- Domènec Montserrat Mas. A.C.

Aquesta situació es perllongà fins el març de 1938, quan el Conseller de Governació i Assistència Social de la Generalitat nomenà Joan Gotarde Casas, Comissari Municipal de Riudoms. Aquest declarà dissolt l'Ajuntament i totes les funcions reservades a la corporació i a l'alcaldia eren assumides per la seva persona. Aquesta conjuntura continuarà fins el gener de 1939.

J.J.C.C.

(1) A.H.M. RIUDOMS. Secció Llibres d'Actes. nùms. 380, 381, 383.

(X).- Consellers de nova representació.

C. N. T. ← ● ● ● ● ● → A. I. I.

SECCIO DE PALETES COL·LECTIUS

MAJOR, 26. TELÈFON, 9

Riudoms 15 de Maig de 1937

Sr. Sr. Bonaventura Junivart Pedrol Deu: Im. Cal·lectivada C. N. T. - Reu

MES	DIA	PREU	DESSETES	CTS.
Maig	1	Per elor l'ampalme		
		Per 19 bones paletes 19 bones pes 350 Xorots		
		150 Xorots 5/4 saca siment 5 tubos de V&T del t		
		Fobesum		
		Per 19 bones paletes a pts hore		
		150	3040	
		" 19 " pes " " "	115	2285
		" 350 Xorots		3950
		" 150 Xorots		1520
		" 5/4 saca siment a pts hore		2425
		" 5 tubos de V&T del t	070	350
		Total		72930

